

Handwritten text in a cursive script, oriented vertically. The text is partially obscured by the illustrations of the insects. The visible words appear to be "The King of the Bees" and "The Queen of the Bees".

Împăratul țânțarilor și costumul de baie
- prima povestire din seria „Apa și legile fizicii”-

text și ilustrații de Veronica Iani

Țânțarul Lol se învârti de câteva ori deasupra broscoiului care dormita la marginea bălții. Îl studie cu atenție, apoi se așeză alături de gărgăriță.

– Și zici că este vegetarian? Că nu ar fi niciun pericol pentru mine?

– Așa umblă vorba, răspunse gărgărița.

– Hm! Dar de ce este mov? E bolnav și din cauza asta s-a lăsat de mâncat insecte?

– A, nu. A fost verde până de curând, însă, într-o zi, a declarat că s-a săturat să fie la fel ca toate broaștele și s-a făcut mov. A găsit un tub de vopsea. Apoi a zis că renunță la insecte și va mânca doar iarbă. Nu știu dacă a reușit.

Un bondar ateriză lângă cei doi:

– Ieri a reușit, însă, dacă se enervează, s-a terminat. Totuși, a descoperit că dacă folosește doar zece cuvinte pe zi are mari șanse să rămână calm. Azi a folosit doar unul.

- Oac!

- Mai are 8, zise bondarul și își luă zborul.

- Să știi că mă duc să vorbesc cu el, spuse Lol. Și așa nu am ce pierde. Împăratul nostru a zis că, dacă nu găsesc o soluție ca el să poată înota, voi ajunge hrană la pești.

- Nu am mai auzit de țânțari care să înoate, se miră gărgărița.

- Normal că nu ai auzit. De când a făcut Dumnezeu lumea, noi zburăm sau stăm pe apă, însă, de dimineață, împăratul s-a hotărât să înoate. Degeaba i-am explicat că nu se poate. Acum mă așteaptă cu costumul de baie pe el. Mai am o oră și, dacă nu aflu, s-a terminat cu mine. Așa că nu are importanță dacă ajung în burta unui pește sau a unei broaște mov.

– Îți țin pumnii! strigă gărgărița în urma lui.

Lol se apropie de broscoi și se așeză la o aruncătură de limbă de el. Genunchii îi tremurau.

– Bună dimineața! zise el cu vocea gătuită. Vă rog să mă ajutați într-o problemă pe viață și pe moarte. De ce nu pot țânțarii să înoate?

Broscoiul deschise încet ochii.

– Apa.

Lol se uită nedumerit la gărgăriță.

– A zis „apa”? Întrebă ea.

– Da, apa, se scărpină în cap Lol. Păi asta știam și eu. Dar ce este în apă de noi nu o putem străpunge?

– Forța! zise broscoiul fără a mai deschide ochii.

– Adică în apă este o forță? zise Lol și se așeză pe apă.

Sări de câteva ori, dar apa doar se curbă sub el. Apoi își dădu drumul să cadă din văzduh.

– Au, asta a durut, își frecă el burta. Domnule broscoi, eu nu pot să văd forța despre care vorbiți. E acolo, sub apă?

– La suprafață, orăcăi broscoiul.

– Ai grijă, mai are doar 4 cuvinte, îl trase de aripă gărgărița.

– Știu, știu. Eu dau o fugă să îi spun împăratului ce am aflat. Poate renunță.

Lol își luă zborul și, din câteva bătăi de aripi, ajunse deasupra bălții unde se afla palatul împăratului. Aici, sute de țânțari roiau în jurul stăpânului lor.

– Sunteți niște neputincioși! Voi, care vă lăudați că puteți pune pe fugă o vacă, nu sunteți în stare să faceți o găurică în băltoaca asta, ca să pot face și eu o baie? Leneșilor!

– Maiestate, îndrăzni să vorbească unul dintre supuși. Vedeți, și frunzele plutesc pe apă, iar ele sunt mai grele ca noi.

– Nu mă interesează!

– Maiestate... , se apropie Lol.

– A, Lol! Gata, ai aflat? Spune repede!

– Forța este de vină. Pe suprafața apei acționează o forță care ne ține la suprafață.

– Ceee? Adică, îndrăznește cineva să acționeze fără știrea mea? Să o aduceți acum la mine! Legată fedeleș.

– Dar asta nu se poate. Este în apă.

– Sunt sau nu împărat peste toate?

– Da, Măria ta, dar...

– Împărate, împărate, avem o soluție!

Doi țânțari sosiră în zbor, cărând cu ei un pai uscat. Făcură o plecăciune:

– Putem străpunge cu acest pai suprafața apei. Însă doar dacă îl ținem vertical. Dacă vă băgați în el, puteți ajunge sub apă.

– Minunat! Minunat! Începu să țopăie împăratul. Aduceți-mi ochelarii, casca! Pregătiți prosoapele!

Împăratul intră în pai și fu transportat deasupra bălții. Zeci de țânțari îl coborâră cu grijă în apă.

– Iată cum scriu istorie! se auzi înfundat glasul împăratului. Lol, sper că notezi ora evenimentului. Primul țânțar care... Aaaa! Forța! Am fost atacat! Scoateți-mă de aici! Lol se repezi să-și salveze stăpânul, rămas înțepenit. Apa urcase în pai până aproape de jumătatea lui. Când l-au scos de acolo, aripile împăratului îi atârnavu șifonate.

– Lol, dacă nu afli cine este dușmanul nevăzut care îndrăznește să mi se opună, la pești ajungi! Mai ai jumătate de oră.

Lol se întoarse resemnat la gărgăriță. O găsi tot în fața broscoiului.

– A mai zis ceva?

– Nu.

Lol își dresese vocea:

– Domnule broscoi, cum am putea să vedem această forță?

– Piper, zise broscoiul.

– Piper? Cum adică piper? Pe mine broscoiul ăsta începe să mă scoată din sărite, strigă Lol.

– Poate aveți nevoie de piper, zise gărgărița.

– Te rog, mergi tu la împărat și spune-i că este nevoie de piper. Să presare peste apă piper. Rămas singur, Lol își luă inima în dinți. Începea să devină periculos. Broscoiul mai avea de folosit doar trei cuvinte.

– Domnule broscoi, ce facem după ce punem piperul?

– Să... Săp... Săpun... Hapciu!

Forța strănutului îl catapultă în aer pe Lol. Limba broscoiului țâșni după el.

– Nu te mișca! se auzi o voce din beznă. Altfel stomacul broscoiului prinde de veste că suntem aici și ne va distruge.

Lol își activă vederea de noapte, dar tot nu reuși să vadă cui îi aparținea vocea.

– Cine ești? Și unde suntem?

– Sunt puricele de apă și suntem exact unde am zis: în burta broscoiului.

– Și cum ieșim de aici?

– Nu ieșim.

- Dar ce facem?
- Stăm.
- Dar trebuie să găsim o soluție ca să ieșim! țipă Lol.
- Caut-o, dar fără să te miști. Tu cum de ai ajuns aici? Iar s-a enervat broscoiul?
- Nu, de la un strănut s-a întâmplat. Auzi, ai zis că ești purice de apă? Asta înseamnă că știi multe lucruri despre apă?
- Să zicem că da. Te ajută cu ceva chestia asta?
- Măcar voi muri înțelept. Ai idee ce este cu forța asta de la suprafața apei care nu ne lasă pe noi țânțarii să înotăm?
- Forța stă în unitate!
- Dacă începi și tu să vorbești limba păsărească, precum broscoiul, mă apucă nervii. Numai de academicieni am azi parte.
- Este foarte simplu, calmează-te. Apa este formată din particule foarte, foarte mici, numite molecule de apă. Lor le place să se lipească de lucruri, dar mai ales unele de altele. Adică să formeze legături. În interiorul apei este o agitație nemaipomenită. Moleculele astea trag unele de altele în toate direcțiile. Însă, la suprafața apei, lucrurile stau altfel. Aici, moleculele care vin în contact cu aerul se țin bine una de alta și formează un fel de barieră elastică prin care nu poate trece oricine. Ca să treacă, ar trebui să învingă forța care le unește. Ai văzut copiii jucând „Țară, țară, vrem ostași!”?
- Da.
- Cam așa e și la suprafața apei. Treci dacă reușești să spargi legătura dintre molecule.
- Țânțarii nu pot, oftă Lol. Împăratul nostru este supărat rău de tot din această cauză. Dacă ar putea, ar distruge pentru totdeauna aceste legături care nu îl lasă pe el să înoate.
- Este nebun. Dacă nu ar exista aceste legături strânse dintre moleculele de apă de la suprafață, el ar fi mort. Și eu, și tu, întreaga lume.
- Poftim? bâzâi Lol.
- Ai grijă, nu te foi! Da, lumea nu ar mai exista. Ce crezi că s-ar întâmpla cu restul moleculelor, dacă cele de la suprafață nu ar mai fi unite prin acele forțe?
- Păi... Ar pleca?
- Exact. S-ar ridica în aer. Apa din râuri, mări și oceane s-ar evapora. Iar fără apă, ghici?
- Nu este viață.

– Bravo! Iată-te înțelept.

– Auzi? Mi-a venit o idee. Apa se evaporă prin fierbere, da? Înseamnă că moleculele nu mai au bariera. Iată o metodă de a distruge forțele de la suprafață: prin fierbere!

– O idee minunată! Bine că nu o poți pune în practică. Împăratul tău ar putea să înoate, fierbând în același timp.

– Mda, nu este bună. Oare de ce mi-a spus broscoiul că este nevoie de piper? Voiam să aflu cum acționează forța.

– Ți-a zis el de piper? Toată stima pentru înțelepciunea lui, doar că nu pot să îți spun despre ce este vorba. Am niște amintiri urâte din cauza asta.

– A piperului?

– Nu a piperului, a capcanei. O întregă armată de purici de uscat au pierit în ziua aceea. Nu știau să înoate și s-au scufundat.

– Adică niște purici au reușit să intre în apă?? Puricii sunt ca țânțarii, stau pe suprafața apei. Spune repede cum au reușit. Din cauză că nu am știut am ajuns aici.

– Au intrat, dar nu au mai ieșit, suspină puricele de apă. Un om a făcut o capcană. A pus într-o tăviță apă amestecată cu săpun. Puricii au sărit în apă, dar, de data aceasta, apa nu i-a mai ținut.

– Adică de ce nu i-a mai ținut?

– Săpunul rupe legăturile dintre moleculele de apă, bariera este distrusă.

– Face săpunul așa ceva? sări țânțarul.

Stomacul începu să se cutremure.

– Ți-am zis să stai! țipă puricele.

Lol înțepeni în locul în care se afla, însă pereții începură a se undui și a se freca între ei. Lol sărea dintr-o parte în alta, încercând să scape de strânsoare.

– Mi-a rupt o aripă! țipă el. Fă ceva, că nu mai rezist mult.

– Ce să fac? Acesta-i sfârșitul, răspunse puricele. Adio!

Deodată, o rază de lumină străpunse întunericul. Lol apucă să vadă ceva căzând peste el, apoi leșină.

– Ești bine?

Deschise încet ochii:

– Am murit, zise Lol. Ce frumos este aici!

– Nu încă. Ești bine? apăru deasupra lui capul gărgăriței.

Lol se ridică în picioare și privi în jur.

– Dar cum am ajuns iar pe baltă? Eram în burta broscoiului. Aaa! Uite-l acolo!

– Te-am scos eu. Am aflat de la bondar că broscoiul te-a mâncat. M-am enervat așa de tare! Nici nu am stat să mă mai gândesc. Am luat niște piper din cel împrăștiat de prietenii tăi pe baltă și l-am atacat pe broscoi.

– L-ai atacat?

– E un fel de a spune. M-a înghițit imediat, dar eu am dat drumul piperului și iată-ne afară din burta lui. Strănută, nu glumă, broscoiul ăsta!

– Și puricele?

– E bine, îți transmite salutări. A sărit în apă.

– Îți mulțumesc, dragă prietenă! zise Lol cu vocea tremurândă. Fără tine...

– Lasă asta, de aceea sunt prietenii, îl îmbrățișă ea. Hai să te ajut să mergi acasă.

– Da, acasă. Repede! Am aflat cum poate înota împăratul.

Lol se ridică în aer cu ajutorul gărgăriței. O bucată de aripioară îi rămăsese în burta broscoiului. Cu chiu cu vai ajunseră la palat. Împăratul se auzea din depărtare:

– Să vină Lol! Să vină Lol! Am acoperit balta cu piper și tot degeaba.

Lol se apropie cu sfială.

– Ha! Iată-te! Îți bați joc de mine?

Împăratul era în mijlocul bălții, țopăind pe luciul apei.

– Știți, am aflat cum ați putea înota. Vă rog, veniți pe mal ca să vă spun, spuse spășit Lol.

– Nu te mai ascult! Uite cum arată balta din cauza ta. Ce facem cu piperul ăsta acum? Cum îl mai adunăm? De abia se mai zărește apa.

– Da, e ceva piper, se scărpină în cap Lol. Totuși, veniți pe mal ca să vă spun.

Viespea trecu razant pe deasupra bălții, apoi se întoarse, atrasă de mirosul puternic de piper.

– Pleacă de aici! Vezi-ți de treaba ta! țipă împăratul și aruncă după ea cu niște fire de piper.

– Zzzzzzz! se lansă ea în picaj.

Lol se aruncă la pământ. Când viespea trecu pe deasupra lui simți un miros foarte plăcut, ca de parfum. Viespea căra ceva în colți.

– Cunosc mirosul acesta, zise Lol, ridicându-se.

Împăratul continua să sară în mijlocul apei și să arunce cu piper după viespe.

– Hm, îmi este chiar foarte cunoscut mirosul, căzu pe gânduri Lol.

Viespea se opri pentru o fracțiune de secundă deasupra bălții și dădu drumul obiectului pe care îl căra.

– Crezi că mi-e teamă de o bucățiță de săpun? țipă împăratul la ea. M-ai ratat!

– Săpun? se dezmetici Lol. O, nuuu!

Văzu cum bucățița roz de săpun atinge suprafața apei. Ca într-o explozie, miile de fire de piper țâșniră spre marginile bălții.

– Ajutor!! apucă să mai strige împăratul și dispăru sub apă.

*

– Felicitări pentru insignă și diplomă! îl bătu pe spate gărgărița. Ai fost cel mai curajos țânțar. Nu ai stat pe gânduri și ai sărit în apă după împărat.

– Mulțumesc, zise Lol. Am avut de la cine să iau lecții de curaj.

– Ei, roși gărgărița. Auzi, dar nu înțeleg ce s-a întâmplat cu piperul? Zici că avea picioare, așa de tare a fugit spre margini.

– A, nu avea picioare. Atunci când săpunul a căzut în apă, legăturile dintre moleculele de la suprafața apei s-au rupt. Ai văzut vreodată copiii trăgând de capetele unei sfori? Dacă sfoara s-ar rupe, ei ar cădea, unii într-o parte, alții în alta. La fel s-a întâmplat cu moleculele. Piperul doar ne-a ajutat să vedem cum se întâmplă lucrurile. Hai mai bine cu mine. Am de ținut o conferință despre apă, cu tot ce am învățat.

ACTIVITĂȚI PROPUSE DE IOANA REVNIC

Discută

Și scrie – la scriempovesti@gmail.com – ce crezi!

1. De ce vrea Lol să stea de vorbă cu broscoiul?
2. Broscoiul mov este un personaj cam tăcut. Imaginează-ți (și scrie) ce gândește el, cât timp celelalte vietăți îi tot dau târcoale.
3. Cine îl ajută pe Lol, în diferite situații dificile, inclusiv când este mâncat de broscoi?
4. Povestește o întâmplare despre tine și despre un prieten care te-a ajutat când ți-a fost greu.
5. După ce ai citit această poveste, răspunde la întrebarea: *De ce nu pot țânțarii să înoate?*
6. Ce ți-a plăcut cel mai mult în această poveste? De ce?

Joacă-te!

1. Fă și tu experimentul cu piperul. Presară piper măcinat într-un bol cu apă. Apoi, înmoaie-ți degetul în puțin săpun și atinge suprafața apei. Vei vedea același lucru pe care l-au văzut și țânțarii. Însă, tu știi explicația științifică.
2. Împăratul țânțarilor a încercat să intre în apă cu ajutorul unui pai. Dacă ai un pai în casă, introdu-l într-un pahar cu apă. Ce observi? Apa s-a ridicat în tub tot datorită moleculelor de apă, cărora le place să se lipească de alte molecule, în acest caz de cele ale paiului. Dacă faci experimentul cu două paie de grosimi diferite, vei vedea că în paiul mai subțire apa urcă mai mult.
3. Uplete un pahar cu apă și dă drumul în el unei scobitori, ținând-o în poziție verticală. Acum ia o altă scobitoare, dar, de data aceasta, așaz-o cu grijă pe suprafața apei. Oare de ce stă la suprafață?
- 4 Conferința pe care Lol a ținut-o s-a intitulat „Apa, țânțarii și săpunul. Sau de ce nu poate înota neamul țânțăresc și asta-i foarte bine”. Despre ce crezi că a vorbit în conferință. Trece pe o hârtie temele despre care a vorbit Lol.

Provocare

Caută pe internet 10 curiozități despre apă. Spune-le și altora.

Ilustrează povestea

Fă și tu un desen cu o scenă din povestire, apoi trimite-o pe adresa scriempovesti@gmail.com

Pe cele mai frumoase le vom posta.